

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૨૯૬/૨૦૧૩

વિથ

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૫૦૯/૨૦૧૩

વિથ

ક્રિમિનલ મિસલેનિયસ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૪૯૮/૨૦૧૬

ઈન

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૫૦૯/૨૦૧૩

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી અકીલ કુરેશી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી બરિન વૈષ્ણવ

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના રિપોર્ટરોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?	
૨	રિપોર્ટરને સોંપી શકાય કે નહીં?	
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર	

સવાલનો સમાવેશ થાય છે?	
-----------------------	--

મહેશ વાળાભાઈ જલ્દુ... અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય... સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ)

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં.૧ તરફે વકીલ શ્રી નયન ડી. પારેખ સાથે વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી એ.ડી.શાહ

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં.૧ તરફે એ.પી.પી. શ્રી મનન મેહતા

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી અકીલ કુરેશી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી બરિન વૈષ્ણવ

તારીખ: ૨૨/૧૨/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી બરિન વૈષ્ણવ દ્વારા)

૧. આ બંને ફોજદારી અપીલો ૫ મા એડિશનલ સેશન્સ જજ, જૂનાગઢ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૯.૦૧.૨૦૧૩ ના ચુકાદા અને હુકમમાંથી ઉદ્ભવે છે. સેશન્સ કેસ નં. ૫૭/૨૦૦૯ માં પસાર કરવામાં આવેલ પૂર્વકત ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા, વિદ્વાન સેશન્સ જજે ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૧૪૩, ૧૪૭, ૧૪૮, ૧૪૯, ૫૦૪ સાથે વાંચતા કલમ ૩૦૨ અને ધ બોમ્બે પોલીસ એક્ટ ની કલમ ૧૩૫ હેઠળના ગુના માટે તમામ આરોપીઓને આજીવન

કેદની સજા ફટકારી છે. આંક ૧૩૭ પરની પ્રથમ બાતમી રજૂઆત વાંચવાથી જણાય છે તે મુજબ ફરિયાદપક્ષનો કેસ નીચે મુજબ છે:

૨. તારીખ ૧૪.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ, જ્યારે મિશ્રણકર્તા/ફરિયાદી ભરતભાઈ જીણાભાઈ છેયા ભિંડોરા ગામથી મણાવદર તરફ જઈ રહ્યા હતા, ત્યારે સવારના આશરે ૧૧:૩૦ વાગ્યે, તેમણે આહિર પૂંજાભાઈ પર ભાલા સાથે હરેશ @ હજા માંડણ છેયા, કુહાડી સાથે પરબત @ બાવ મંડણ છેયા, ગુમ્મી સાથે જગમાલ માંડણ, લોખંડના પાઈપ સાથે લાલા જગમાલ, ભાલા સાથે ગોવિંદ @ ગંડા વાસણ છેયા અને લોખંડના પાઈપ સાથે રાયમલ કરસન છેયા નામના છ લોકો દ્વારા હુમલો કરવામાં આવતો જોયો. વાંધાઅરજી/ફરિયાદમાં જણાવ્યા મુજબ, આહિર પૂંજાનો પુત્ર જગમાલ છેયા ફરિયાદી તરફ દોડ્યો. ભરતભાઈ અને ભૂપતભાઈએ વચ્ચે પડીને પૂંજાભાઈને બચાવવાનો પ્રયાસ કર્યો. ઘટનાસ્થળે અનેક લોકો એકઠા થઈ ગયા હતા. પાઈપ, ભાલા અને કુહાડી વાગવાના પરિણામે પૂંજાભાઈને ઈજાઓ પહોંચી હતી અને લોહી વહી રહ્યું હતું. પ્રથમ બાતમી રજૂઆતમાં દર્શાવેલ છ આરોપીઓ તેમના હથિયારો સાથે ઘટનાસ્થળેથી ભાગી ગયા હતા. ફરિયાદી ભૂપતભાઈ અને જગમાલ છેયા પૂંજાભાઈને તેમની વાડીએ લઈ ગયા જ્યાં તેમણે પૂંજાભાઈની પત્ની ધનબાઈબેન અને પૂંજાભાઈની પુત્રી હીનાને બનાવ અંગે જાણ કરી હતી. પૂંજાભાઈને જૂનાગઢ સિવિલ હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવ્યા હતા જ્યાં પહોંચતા જ તેઓને થયેલ ઈજાઓના

કારણે મૃત્યુ પામ્યા હતા. ફરિયાદીના જણાવ્યા મુજબ, તેઓ આ બનાવના પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી હતા અને આ પાછળનું કારણ ચૂંટણી વિવાદ હતો. ફરિયાદીના જણાવ્યા મુજબ પૂંજાભાઈની પત્ની ધનબાઈબેને ગ્રામ પંચાયતની ચૂંટણીમાં હરેશ છેયાની પત્ની જિજ્ઞાસાબેનને હરાવ્યા હતા.

૩. સેશન્સ કોર્ટે ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૧૪૩, ૧૪૭, ૧૪૮, ૧૪૯, ૫૦૪ અને ૩૦૨ તથા ધ બોમ્બે પોલીસ એક્ટ ની કલમ ૧૩૫ હેઠળના ગુનાઓમાં તમામ આરોપીઓને સંડોવતું આંક ૧૩ પર તોહમતનામું ફરમાવ્યું હતું.

૪. ફરિયાદપક્ષનો કેસ મુખ્યત્વે ત્રણ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષીઓ પર આધારિત છે એટલે કે ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૬, ફરિયાદી-ભરતભાઈ કે જેમની આંક ૧૩૧ પર તપાસ કરવામાં આવી હતી, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૭, જગમલભાઈ છેયા, મૃતક પૂંજાભાઈના પુત્ર કે જેમની આંક ૧૪૧ પર તપાસ કરવામાં આવી હતી અને ભૂપતભાઈ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૮, કે જેમની આંક ૨૪ પર તપાસ કરવામાં આવી હતી. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૨, ડૉ. ટીના ઉકાભાઈ ગોહિલ, મેડિકલ ઓફિસર, સરકારી હોસ્પિટલ, જૂનાગઢ છે કે જેમણે મૃતક પૂંજાભાઈનું ઉત્તર-પરીક્ષણ (પોસ્ટમોર્ટમ) કર્યું હતું.

પ. મેડિકલ ઓફિસર, ડૉ. ટીના ગોહિલ, જેમની આંક ૬૩ પર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૨ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે, તેઓ પોતાની જુબાનીમાં જણાવે છે કે ૧૪.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ, જ્યારે તેઓ જૂનાગઢ હોસ્પિટલ ખાતે મેડિકલ ઓફિસર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા, ત્યારે તેમને મૃતક પૂંજાભાઈ આહિરના શબ સાથે ઇન્કવેસ્ટ પંચનામું અને પોલીસ ચાદી મળી હતી. તેમણે ઉત્તર-પરીક્ષણ કર્યું જે સાંજે ૫ વાગ્યે ૩૩ થયું હતું અને ૬:૦૦ વાગ્યા સુધી ચાલ્યું હતું. આ ડૉક્ટરની જુબાની અનુસાર બાહ્ય ઈજાઓ સંખ્યામાં તેર હતી અને તમામ મૃત્યુપૂર્વની ઈજાઓ હતી. તેમની જુબાનીમાં પરિણામી આંતરિક ઈજાઓ પણ બહાર લાવવામાં આવી છે.

૬. “૧૭. (૧) ખોપરીના ડાબા પેરીએટલ વિસ્તાર પર ૧ સેમી ઊંડો હાડકા સુધીનો, ઉપરથી નીચે તરફ બાજુએ પાછળની તરફ સ્થિત નવો ઘા, ગંઠાયેલું લોહી અને ખોપરીનો અડધો જમણો પેરીએટલ વિસ્તાર.

(૨) ડાબા પગ પર ઉપલા ૨/૩ અને નીચલા ૧/૩ ના જંકશનની આગળની સપાટી પર સ્થિત ૧ x ૧ સેમી x હાડકા સુધીનો કાપાયેલો ઘા, દિશામાં સીધો આડો અને ગંઠાયેલું લોહી.

(૩) ડાબા પગના ઉપલા ૩ જ ભાગની પાછળની સપાટી પર સ્થિત ૭ x ૩ સેમી x હાડકા સુધીનો નવો ઘા, ટિબિયા અને ફિબુલા બંને હાડકાંનું અસ્થિભંગ (ફ્રેક્ચર).

(૪) જમણા હાથના નીચલા ૩ જ ભાગની પાછળની સપાટી પર ૧ x ૧ સેમી x હાડકા સુધીનો નવો ઘા, ગંઠાયેલું લોહી.

(૫) ઈજા નં. ૪ થી ½ સેમી નીચે સ્થિત ½ x ½ સેમી x સ્નાયુ સુધી ઊંડો નવો ઘા.”

૭. ઉત્તર-પરીક્ષણ અહેવાલ આંક ૬૬ પર રજૂ કરવામાં આવેલ છે. ઉત્તર-પરીક્ષણ અહેવાલ મુજબ, મૃત્યુનું કારણ માથાની ઈજાના કારણે ઈન્ટ્રાક્રેનિયલ હેમેરેજ અને હાથ-પગના મલ્ટિપલ ફ્રેક્ચરના કારણે લાગેલો આઘાત (શોક) હતો. આ ડૉક્ટરના જણાવ્યા મુજબ, કલમ ૧૭(૧) માં દર્શાવેલ ઈજાઓ અને કલમ નં. ૧૯ માં દર્શાવેલ પરિણામી આંતરિક ઈજાઓ ગંભીર પ્રકૃતિની હતી અને મૃત્યુ નીપજાવવા માટે પૂરતી હતી. ડૉક્ટરના જણાવ્યા મુજબ કલમ નં. ૧૭(૧) માં દર્શાવેલ ઈજા સખત અને બુઝા પદાર્થથી થઈ હતી. તેમના મતે આ ઈજા ધારિયાના પાછળના ભાગ અથવા કુહાડી મારવાથી થઈ શકે છે. તેઓ કલમ નં. ૧૭(૨) થી ૧૭(૧૨) માં થયેલી ઈજાઓ, ઈજાઓની પ્રકૃતિની વિગતો વધુમાં

આપે છે. આ ડૉક્ટરની ઉલટતપાસ કરવામાં આવી છે અને તેમના જણાવ્યા અનુસાર, ઈજા નં. ૧ મૃત્યુ નીપજાવવા માટે પૂરતી હતી. બાકીની વ્યક્તિગત ઈજાઓ મૃત્યુ નીપજાવવા માટે પૂરતી ગંભીર ન હતી. આ ડૉક્ટર પોતાની જુબાનીમાં સ્વીકારે છે કે ઈજા નં. ૧ સિવાય, બાકીની ઈજાઓ સામૂહિક રીતે મૃત્યુ નીપજાવી શકે છે અથવા ન પણ નીપજાવી શકે.

૮. ફરિયાદી ભરતભાઈ છેલ્લાની આંક ૩૧ પર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૬ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. પોતાની તપાસમાં, તેઓ જણાવે છે કે તેઓ ભિંડોરા ગામના રહીશ છે અને ગામના સરપંચ છે. ૧૪.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ, સવારના આશરે ૧૧:૩૦ વાગ્યે, જ્યારે તેઓ મોટરસાઈકલ પર માણાવદર તરફ જઈ રહ્યા હતા, ત્યારે ભિંડોરા બાયપાસ પર તેમણે ઘણા લોકોને એકઠા થયેલા જોયા. તેમણે જોયું કે પૂંજાભાઈ છેલ્લા પર હરેશ છેલ્લા, બાવ મંડણ છેલ્લા, જગમાલ માંડણભાઈ છેલ્લા, લાલા જગમાલભાઈ છેલ્લા, ગોવિંદ @ ગંડા વાસણ છેલ્લા અને રાયમલ કરસનભાઈ છેલ્લા તથા અન્ય ત્રણ લોકો દ્વારા હુમલો કરવામાં આવી રહ્યો હતો. આ સાક્ષીની જુબાની અનુસાર, આ નવમાંથી, જે ત્રણના નામ તેમણે આપ્યા ન હતા, તેઓ પૂંજાભાઈને ગાળો આપી રહ્યા હતા અને તેમના હાથમાં રહેલા હથિયારો વડે તેમના પર હુમલો કરી રહ્યા હતા. આ સાક્ષી વધુમાં જુબાની આપે છે કે પૂંજાભાઈનો પુત્ર જગમાલ છેલ્લા તેમની પાસે આવ્યો અને માહિતી આપી કે તેમના પિતા પૂંજાભાઈ પર લાકડી, ભાલા, પાઈપ અને ધારિયા તથા

કુહાડી વગેરે વડે હુમલો કરવામાં આવી રહ્યો છે. તેથી ભરતભાઈ, પૂંજાભાઈનો પુત્ર જગમાલ અને ફરિયાદીએ વચ્ચે પડીને બચાવ કર્યો. આ સાક્ષીના જણાવ્યા મુજબ, હરેશ છેંચા પાસે ભાલો હતો, બાવ છેંચા પાસે કુહાડી હતી, જગમાલ માંડણભાઈ છેંચા પાસે ગુમ્મી હતી, લાલા જગમાલભાઈ પાસે પાઈપ હતો અને ગંડા વાસણ છેંચા પાસે ભાલો હતો, રાયમલ છેંચા પાસે પાઈપ હતો અને તે બધા પૂંજાભાઈને બેફામપણે મારી રહ્યા હતા. તેમણે અન્ય ત્રણ આરોપીઓની હાજરીનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો જેમના નામ તેમણે આપ્યા ન હતા. આ સાક્ષીના જણાવ્યા મુજબ, પૂંજાભાઈને પુષ્કળ લોહી વહી રહ્યું હતું અને તેમના કપડાં લોહીથી ખરડાયેલા હતા. બનાવના સ્થળેથી પૂંજાભાઈને બળદગાડામાં તેમની વાડીએ લઈ જવામાં આવ્યા જ્યાં પૂંજાભાઈની પત્ની ધનબાઈબેન અને પુત્રી હીના હાજર હતા. તેમણે અને પૂંજાભાઈએ પત્ની અને પુત્રીને સદર બનાવ અંગે માહિતી આપી. પૂંજાભાઈને ત્યારબાદ જૂનાગઢ ખાતેની સરકારી હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યા જ્યાં ડૉક્ટરે જાણ કરી કે પૂંજાભાઈ ઈજાઓના કારણે મૃત્યુ પામ્યા છે.

આ સાક્ષી પોતાની મુખ્ય તપાસમાં જણાવે છે કે બનાવનું કારણ એ હતું કે મૃતક પૂંજાભાઈની પત્ની ધનબાઈબેને આરોપી નં. ૯, હરેશની પત્ની જિજ્ઞાસાબેન સામે ગ્રામ પંચાયતની ચૂંટણી લડી હતી. આ સાક્ષીના જણાવ્યા મુજબ, ૧૫.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ પોલીસ આ ગામે આવી હતી અને ગુનાના સ્થળની મુલાકાત લીધી હતી અને તે તારીખે પંચનામું કર્યું હતું. પોલીસે તેમનું નિવેદન

નોંધ્યું હતું. આ સાક્ષીને એક પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો હતો કે તેમણે તેમના આગળના નિવેદનમાં શું જણાવ્યું હતું. આના જવાબમાં, સાક્ષીએ જવાબ આપ્યો કે પ્રથમ બાતમી રજૂઆતમાં દર્શાવેલ ત્રણ અનામી વ્યક્તિઓના નામ તેમણે આપ્યા હતા અને તેઓ કિશોર વીરાભાઈ છેથા, રમેશ કાલાભાઈ છેથા અને મહેશ વાલાભાઈ જદુ હતા. તેઓ આ ત્રણ વ્યક્તિઓને કોર્ટમાં હાજર અનુક્રમે આરોપી નં. ૨, ૩ અને ૮ તરીકે ઓળખાવે છે.

આ સાક્ષીની વિગતવાર ઉલટતપાસ કરવામાં આવી હતી. તેઓ પોતાની ઉલટતપાસમાં સ્વીકારે છે કે જ્યારે તેઓ ગુનાના સ્થળે પહોંચ્યા ત્યારે તેમને સદર બનાવ અંગેની કોઈ પૂર્વ જાણ ન હતી. તેમની ઉલટતપાસમાં એક સુધારો કરવામાં આવ્યો છે અને તેઓ સ્વીકારે છે કે તેમણે ફરિયાદમાં કે આગળના નિવેદનમાં એવું જણાવ્યું નથી કે પૂંજાભાઈનો પુત્ર જગમાલ છેથા તેમની પાસે આવ્યો હતો. તેઓ પોતાની જુબાનીમાં એ પણ સ્વીકારે છે કે તેમણે પોતાની ફરિયાદમાં કે આગળના નિવેદનમાં એવું જણાવ્યું ન હતું કે પૂંજાભાઈએ તેમની પુત્રી અને તેમની પત્ની ધનબાઈબેનને સદર બનાવનું વર્ણન કર્યું હતું. પોતાની ઉલટતપાસમાં તેઓ વધુમાં સ્વીકારે છે કે તેમણે સદર બનાવ અંગે ડૉક્ટર કે ઓન-ડ્યુટી કોન્સ્ટેબલ સમક્ષ કોઈ ખુલાસો કર્યો ન હતો. તેઓ વધુમાં સ્વીકારે છે કે તેઓ છેલ્લા પાંચ વર્ષથી ભિંડોરા ખાતે રહે છે અને સરપંચ છે અને આ ગામની વસ્તી આશરે ૧૬૦૦ થી ૧૭૦૦ રહીશોની છે. પોતાની ઉલટતપાસમાં,

તેઓ વધુમાં સ્વીકારે છે કે તેઓ માંડણભાઈ પારઘીને ઓળખે છે, જેઓ ગ્રામ પંચાયતના સભ્ય હતા અને તેમની પેનલમાંથી ચૂંટાયા હતા. તેઓ વધુમાં સ્વીકારે છે કે સદર બનાવના છ કે સાત દિવસ પહેલા, માંડણભાઈ પારઘીએ મહેશ જલ્લુ, આરોપી નં. ૮ અને રમેશ કાલાભાઈ છેલ્યા, આરોપી નં. ૩ સામે ફરિયાદ નોંધાવી હતી જેમાં તેમને ફરિયાદમાં સાક્ષી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા હતા. તેઓ વધુમાં સ્વીકારે છે કે તેઓ કિશોર છેલ્યા, મહેશ જલ્લુ અને રમેશ છેલ્યાને ઓળખે છે કારણ કે તેઓ તેમના ગામના રહીશો હતા અને બનાવ બન્યો તે પહેલાં તેઓ તેમને ઓળખતા હતા. પોતાની ઉલટતપાસમાં, આ સાક્ષી વધુમાં સ્વીકારે છે કે તેમની ફરિયાદમાં, તેમણે આ ત્રણ વ્યક્તિઓ એટલે કે આરોપી નં. ૨, ૩ અને ૮ ના નામ આપ્યા ન હતા અને તેમને કોઈ ભૂમિકા પણ આપી ન હતી અને તે ત્રણ દ્વારા કયા હથિયારનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો તે અંગે માહિતગાર ન હતા, જેમના નામ પાછળથી તેમના આગળના નિવેદનમાં આપવામાં આવ્યા હતા.

૯. મૃતક પૂંજાભાઈના પુત્ર જગમલ પૂંજા છેલ્યાની આંક ૧૪૧ પર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૭ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. પોતાની જુબાનીમાં તેઓ જણાવે છે કે ૧૪.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ તેઓ પોતાના પિતા પૂંજાભાઈ સાથે પોતાના ગામથી વાડીએ જઈ રહ્યા હતા. હરેશ છેલ્યા, બાવ મંડણ છેલ્યા, જગમલ માંડણભાઈ છેલ્યા, લાલા જગમલભાઈ છેલ્યા, ગંડા છેલ્યા, રાયમલ છેલ્યા, રમેશ છેલ્યા, મહેશ

જહ્નુ પાછળથી આવ્યા હતા અને તેમના પિતા પૂંજાભાઈ પર તેઓ સાથે રાખેલા હથિયારો વડે હુમલો કર્યો હતો. પોતાની જુબાનીમાં તેમણે દરેક આરોપીનું નામ આપ્યું છે અને દરેક આરોપીને તેમણે ભજવેલી ચોક્કસ ભૂમિકા અને તેઓ જે હથિયાર સાથે રાખી રહ્યા હતા તે દર્શાવ્યું છે. આ સાક્ષીના જણાવ્યા મુજબ આ ૦૯ આરોપીઓએ કોઈ પણ ચેતવણી આપ્યા વિના તેમના પિતા પર હુમલો કર્યો હતો. ભૂપતભાઈ અને ફરિયાદી ભરતભાઈ ગુનાના સ્થળ તરફ આવી રહ્યા હતા અને તેમણે તદનુસાર તેમને જાણ કરી હતી. ત્રણેય જણાએ વચ્ચે પડીને મૃતક પૂંજાભાઈને બચાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. જોકે, તે તમામ ગાળો આપીને સ્થળ પરથી ભાગી ગયા હતા. દેવાચત રાયધણનું બળદગાડું લાવવામાં આવ્યું અને પૂંજાભાઈને તેમના ખેતરમાં લઈ જવામાં આવ્યા. મૃતકની પત્ની ધનબાઈબેન અને પુત્રી હીનાબેન અનુક્રમે હાજર હતા અને તેમના પિતાએ સદર બનાવનું વર્ણન કર્યું હતું અને હરેશ તથા અન્ય આરોપીઓના નામ આપ્યા હતા. આ સાક્ષીના જણાવ્યા મુજબ, સદર બનાવનું કારણ, ફરિયાદી દ્વારા અગાઉ જણાવ્યા મુજબ, ગ્રામ પંચાયતમાં મૃતકની પત્ની ધનબાઈબેનની ચૂંટણી હતી જ્યાં તેમણે હરેશની પત્ની જિજ્ઞાસાબેન સામે ચૂંટણી લડી હતી અને વિજય મેળવ્યો હતો. પોતાની મુખ્ય તપાસમાં, આ સાક્ષી વધુમાં જણાવે છે કે તેમનું આગળનું નિવેદન ૧૫.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ લેવામાં આવ્યું હતું. પોતાની ઉલટતપાસમાં તેઓ ઇનકાર કરે છે કે તેમણે પોતાના પોલીસ નિવેદનમાં એવું જણાવ્યું હતું કે તેમના પિતાએ તેમની માતા ધનબાઈબેન અને હીનાને સદર

બનાવનું વર્ણન કર્યું હતું. પોતાની ઉલટતપાસમાં આ સાક્ષી જણાવે છે કે સવારના આશરે ૭ વાગ્યે તેઓ તેમના પિતા પૂંજાભાઈ સાથે નાગદાનભાઈ પાસે ગયા હતા. તેઓ વધુમાં સ્વીકારે છે કે જ્યારે તેઓ, ભરતભાઈ અને ભૂપતભાઈ ગુનાના સ્થળે પહોંચ્યા ત્યારે તેમના ખેતરમાં આશરે ૭ થી ૮ લોકો એકઠા થયા હતા. તેઓ તે સાત વ્યક્તિઓના નામ આપવાની સ્થિતિમાં ન હતા. તેઓ સ્વીકારે છે કે હરેશના પરિવાર અને તેમના પરિવાર વચ્ચે ચૂંટણી વિવાદના પરિણામે વૈરભાવ હતો જ્યાં તેમની માતાએ ગ્રામ પંચાયતની ચૂંટણી લડી હતી અને વિજય મેળવ્યો હતો.

૧૦. ફરિયાદી ભરતભાઈના ભાઈ ભૂપતભાઈ જીણાભાઈ છેલ્લાની આંક ૧૪૪ પર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૮ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. પોતાની જુબાનીમાં આ સાક્ષી જણાવે છે કે ૧૪.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ સવારના આશરે ૧૧:૩૦ થી ૧૨:૦૦ વાગ્યાના સુમારે ભિંડોરા ગામની ખોખરી નદીના પુલ પર બનાવ બન્યો હતો. તેઓ ભિંડોરા ગામના પ્લોટ વિસ્તાર તરફ જઈ રહ્યા હતા ત્યારે તેમણે આરોપી હરેશભાઈ છેલ્લા, બાવ મંડણ છેલ્લા, જગમલ માંડણભાઈ, લાલા જગમલભાઈ, રાયમલભાઈ કરસનભાઈ, રમેશભાઈ કાલાભાઈ, કિશોરભાઈ વીરાભાઈ, મહેશભાઈ વાલાભાઈને પૂંજાભાઈ પર હુમલો કરતા જોયા. તેઓ દરેક આરોપીનું નામ આપે છે અને જે કોઈ હથિયાર સાથે રાખી રહ્યા હતા તે દરેક આરોપી સાથે હથિયાર સાંકળે છે. તેમના જણાવ્યા મુજબ, પૂંજાભાઈ મદદ માટે

બૂમો પાડી રહ્યા હતા. ભૂપતભાઈ, તેમના ભાઈ અને પૂંજાભાઈના પુત્ર જગમાલે વચ્ચે પડવાનો પ્રયાસ કર્યો પરંતુ આરોપીઓ તેમના હથિયારો સાથે મકાનો તરફ દોડી ગયા. દેવાયત રાયધણનું બળદગાડું લાવવામાં આવ્યું અને પૂંજાભાઈને તેમની વાડીએ લઈ જવામાં આવ્યા. આ સાક્ષી અન્ય સાક્ષીઓ એટલે કે ભરતભાઈ અને જગમાલ દ્વારા બહાર લાવવામાં આવી છે તે જ રીતે વધુ કે ઓછા અંશે પોતાની જુબાનીનું પુનરાવર્તન કરે છે. ભૂપતભાઈની ઉલટતપાસ કરવામાં આવી છે અને તેમના જણાવ્યા મુજબ, જ્યારે તેમણે પૂંજાભાઈ પર હુમલો થતો અને આરોપીઓથી ઘેરાયેલા જોયા ત્યારે તેઓ ૧૫ થી ૨૦ ફૂટના અંતરે હતા. પૂંજાભાઈ જમીન પર ઢળી પડ્યા હતા. પ્રશ્નવાળા આરોપીઓ દ્વારા તેમના પર બેફામ હુમલો કરવામાં આવી રહ્યો હતો. પોતાની ઉલટતપાસમાં, આ સાક્ષી સ્વીકારે છે કે તેમણે પોલીસ નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું કે ભરતભાઈ ઘટનાસ્થળે ક્યારે આવ્યા હતા. આ સાક્ષીની જુબાની અનુસાર, પોતાની ઉલટતપાસમાં તેઓ જણાવે છે કે તેઓ મજૂર લેવા માટે ભિંડોરા તરફ ગયા હતા.

૧૧. મૃતક પૂંજાભાઈના પુત્રવધૂ/પુત્રી હીનાબેન પૂંજાભાઈ છૈયાની આંક ૧૪૫ પર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૯ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. આ સાક્ષીની જુબાની માત્ર એ હકીકત માટે પ્રાસંગિક છે કે તેઓ પોતાની મુખ્ય તપાસમાં જણાવે છે કે મૃતકે બનાવનું વર્ણન કર્યું હતું, જ્યારે બળદગાડા દ્વારા ખેતરમાં લાવવામાં આવ્યા ત્યારે પ્રશ્નવાળા આરોપીઓના નામ આપ્યા હતા.

૧૨. તપાસ અધિકારી, વનરાજસિંહ જાડેજાની ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૩૪ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી જેમણે તપાસ કરી હતી. તેમણે તપાસનો ક્રમ અને પ્રકૃતિ સમજાવી. સાક્ષીઓની જુબાનીઓમાં સુધારાઓ આ સાક્ષીની ઉલટતપાસ દ્વારા સાબિત કરવાના પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા હતા.

૧૩. બચાવપક્ષે ત્રણ બચાવપક્ષના સાક્ષીઓની તપાસ કરી છે. લખમણભાઈ ડાંગરની આંક ૧૮૬ પર બચાવપક્ષના સાક્ષી ૧ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી છે. પોતાની જુબાનીમાં તેઓ જણાવે છે કે તેઓ રોંકી ગામના રહીશ છે જે ભિંડોરાથી આશરે ૧૪ થી ૧૫ કિલોમીટરના અંતરે છે. તેઓ મહેશ જલ્મના ઓળખીતા હતા. ૧૪.૦૫.૨૦૦૯ ના રોજ આ સાક્ષીના જણાવ્યા મુજબ, તેમની પુત્રીઓ દક્ષાબેન અને શીતલબેનના લગ્ન સવારના આશરે ૧૦ વાગ્યે નિર્ધારિત હતા અને મહેશ જલ્મ અને તેમના પિતાને લગ્નમાં આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. તેમના જણાવ્યા મુજબ, મહેશ જલ્મ અને દેવાયતભાઈ જલ્મ બંને સવારના ૮:૦૦ વાગ્યાથી સાંજના ૪:૦૦ વાગ્યા સુધી લગ્નમાં હાજર હતા અને સમગ્ર પ્રસંગ દરમિયાન હાજર રહ્યા હતા. તેમના નિવેદનોના સમર્થનમાં ફોટોગ્રાફ્સ રજૂ કરવામાં આવ્યા છે.

૧૪. બચાવપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ કરસનભાઈ નારણભાઈ ડાંગરની આંક ૯૧ પર તપાસ કરવામાં આવી છે. તેઓ પણ બચાવપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ લખમણના

સંસ્કરણને સમર્થન આપે છે અને જણાવે છે કે મહેશ જલ્દીને નિમંત્રણ મોકલવામાં આવ્યું હતું અને મહેશ જલ્દી તથા તેમના પિતા બંને સવારે ૯:૦૦ વાગ્યાથી સાંજના ૪:૦૦ વાગ્યા સુધી લગ્નમાં હાજર હતા.

૧૫. અત્રે ઉપર ચર્ચા કરવામાં આવ્યા મુજબના પુરાવાના પ્રકાશમાં મુખ્યત્વે, પ્રથમ તબક્કે, અમારે આરોપી નં. ૨ કિશોર છેયા, આરોપી નં. ૩ રમેશ છેયા અને આરોપી નં. ૮ મહેશ જલ્દીની ભૂમિકા ચકાસવાની જરૂર છે. જો આંક ૧૩૭ પરની પ્રથમ બાતમી રજૂઆત વાંચવામાં આવે, તો પ્રથમ બાતમી રજૂઆતમાં છ આરોપીઓ એટલે કે આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૮ ના નામ દર્શાવવામાં આવ્યા છે. ફરિયાદી ભરતભાઈ આગળના નિવેદનમાં જ આરોપી નં. ૨, ૩ અને ૮ ના નામોનો ખુલાસો કરે છે. વધુમાં, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨ ભરતભાઈની જુબાની પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે રમેશ છેયા અને મહેશ જલ્દીને એક માંડણ પૂંજા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદમાં આરોપી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા હતા અને તે પ્રકરણમાં ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨ ને સાક્ષી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા હતા. જ્યાં સુધી આરોપી નં. ૩ અને ૮ નો સંબંધ છે, ભરતભાઈને હિત ધરાવતા સાક્ષી તરીકે ગણાવી શકાય. પોતાની ઉલટતપાસમાં આ સાક્ષી વધુમાં સ્વીકારે છે કે જ્યાં સુધી ત્રણ આરોપીઓ એટલે કે અનુક્રમે ૨, ૩ અને ૮ નો સંબંધ છે, તેઓ આ આરોપીઓની ભૂમિકાઓ અને તેઓ જે હથિયારો સાથે રાખી રહ્યા હતા અને આ આરોપીઓએ મૃતક પૂંજાભાઈને કઈ ઈજાઓ પહોંચાડી હતી તે

સમજાવવાની સ્થિતિમાં ન હતા. આ સાક્ષી વધુમાં સ્વીકારે છે કે હરેશ છેંચાએ તેમની સામે દાખલ કરવામાં આવેલા એટ્રોસિટી કેસમાં તેમની વિરુદ્ધ નિવેદન આપ્યું હતું. પોતાની ઉલટતપાસમાં, આ સાક્ષી એવા સૂચનનો ઇનકાર કરે છે કે મહેશ જલ્દી એટલે કે આરોપી નં. ૮ હાજર ન હતા કારણ કે તેઓ રોંકી ખાતે લગ્નમાં હાજરી આપી રહ્યા હતા.

૧૬. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨૭ જગમલની જુબાની પરથી પણ એ સ્પષ્ટ થાય છે કે તેમણે પોતાના પોલીસ નિવેદનમાં આ ત્રણ આરોપીઓ એટલે કે અનુક્રમે આરોપી નં. ૨, ૩ અને ૮ ના નામોનો ખુલાસો કર્યો ન હતો. તેઓ વધુમાં સ્વીકારે છે કે તેમના કાકા અને કિશોર વીરાભાઈ છેંચા વચ્ચે દુશ્મનાવટ હતી. બચાવપક્ષના સાક્ષી ૧ લખમણ ડાંગર અને બચાવપક્ષના સાક્ષી ૨ દેવાયત ઝાલાના સંસ્કરણ પરથી પણ એ સ્પષ્ટ થાય છે કે આરોપી નં. ૮ મહેશ જલ્દી, વાસ્તવમાં, બચાવપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ લખમણની પુત્રીઓના લગ્નમાં હાજરી આપવા રોંકી ખાતે હતા અને તેથી, ગુનાના સ્થળે હાજર ન હતા. આરોપી નં. ૨ કિશોર વીરાભાઈ છેંચા, આરોપી નં. ૩ રમેશ છેંચા અને આરોપી નં. ૮ મહેશ જલ્દીની ભૂમિકા સામે સાક્ષીઓના પુરાવાઓ દર્શાવે છે કે તેમના નામ પ્રથમ બાતમી રજૂઆતમાં દેખાતા નથી. ફરિયાદી આ આરોપીઓ દ્વારા ભજવવામાં આવેલી ભૂમિકાની પ્રકૃતિ અને તેમના દ્વારા ધારણ કરવામાં આવેલા હથિયાર

સાથે સામે આવી રહ્યા નથી. ફરિયાદમાં, તેઓને અજાણ્યા વ્યક્તિઓ તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

સ્વીકાર્યપણે, આરોપી નં. ૨ અને ૮ ને સદર બનાવના ચારથી પાંચ દિવસ પહેલાં દાખલ કરવામાં આવેલી એક ફરિયાદમાં આરોપી તરીકે દર્શાવવામાં આવ્યા હતા. આરોપી નં. ૮ ગુનાના સ્થળે હાજર ન હતા તે બચાવપક્ષના સાક્ષી ૧ અને બચાવપક્ષના સાક્ષી ૨ ની જુબાનીના પ્રકાશમાં સ્પષ્ટ હતું. આ આરોપીઓના નામ ભરતભાઈનું આગળનું નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું ત્યારે જ સપાટી પર આવ્યા હતા.

૧૭. તેથી, રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓ દર્શાવે છે કે ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૨૯૬/૨૦૧૩ ના અપીલકર્તા મહેશ જહ્નુ મૂળ આરોપી નં. ૮ અને ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૫૦૯/૨૦૧૩ ના અપીલકર્તા નં. ૨ અને ૩ (આરોપી નં. ૨ અને ૩) નો સંબંધ છે ત્યાં સુધી તેઓએ પ્રશ્નવાળા ગુનાઓ કર્યા હોવાનું માની શકાય નહીં અને તેથી, ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૧૪૩, ૧૪૭, ૧૪૮ અને ૫૦૪ સાથે વાંચતા કલમ ૩૦૨ હેઠળના ગુનાઓ માટે આ આરોપીઓની સજા ટકી શકે તેમ નથી.

૧૮. આ બાબત હવે અમને બાકીના આરોપીઓ એટલે કે આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૯ કે જેઓ ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૫૦૯/૨૦૧૩ માં અપીલકર્તા નં. ૧,

૪, ૫, ૬, ૭ અને ૮ છે તેમની સંડોવણી નક્કી કરવાના પ્રશ્ન પર લાવે છે. ભરતભાઈ, ભૂપતભાઈ અને જગમાલ છેલ્લા પોતાના સંસ્કરણોમાં જુબાની આપી છે કે જ્યારે સદર બનાવ બન્યો ત્યારે તેઓ હાજર હતા. ફરિયાદી ભરતભાઈ, પોતાની પ્રથમ બાતમી રજૂઆતમાં જણાવે છે કે જ્યારે તેઓ માણાવદરથી જઈ રહ્યા હતા ત્યારે આ આરોપીઓ, જેમના નામ તેમણે ફરિયાદમાં આપ્યા હતા, હથિયારો સાથે તેમની પાસે રહેલી ભૂમિકાઓ સાથે મૃતક પૂંજાભાઈ પર બેફામ હુમલો કરી રહ્યા હતા. તેમના સંસ્કરણ મુજબ, ફરિયાદમાં કે જેને જુબાનીથી પણ સમર્થન મળે છે, તે પૂંજાભાઈનો પુત્ર જગમાલ હતો જે તેમની પાસે આવ્યો હતો. જગમાલ, ભરતભાઈ અને ભૂપતભાઈએ વચ્ચે પડવાનો પ્રયાસ કર્યો. આરોપીઓ સ્થળ પરથી ભાગી ગયા. મૃતક પૂંજાભાઈ ઈજાગ્રસ્ત થયા હતા અને તેમને બળદગાડામાં તેમની વાડીએ ખસેડવામાં આવ્યા હતા જ્યાંથી પાછળથી હોસ્પિટલમાં ખસેડવામાં આવ્યા હતા જ્યાં તેઓ ઈજાઓના કારણે મૃત્યુ પામ્યા હતા. બનાવ પાછળનું કારણ ચૂંટણી વિવાદ હતો જેમાં મૃતકની પત્ની ધનબાઈબેને આરોપી નં. ૯ ની પત્ની જિજ્ઞાસાબેન સામે ચૂંટણી જીતી હતી. ભરતભાઈ પોતાની જુબાનીમાં ફરિયાદમાં આપેલા વર્ણન પર કાયમ રહે છે અને વધુમાં સ્વીકારે છે કે તેમને સદર બનાવની કોઈ પૂર્વ જાણ ન હતી. તેથી, ગુનાના સ્થળે તેમની હાજરી કુદરતી હતી. ઓન-ડ્યુટી ડૉક્ટર અને કોન્સ્ટેબલ સમક્ષ સદર બનાવનું વર્ણન કરવાનો તેમનો ચૂંક એવો ભૌતિક ચૂંક નથી કે જે આ સાક્ષીની વિશ્વસનીયતાને નુકસાન પહોંચાડે.

૧૯. મૃતકના પુત્ર જગમાલ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૭ પણ ઘટનાક્રમનું વર્ણન તે જ રીતે કરે છે જે રીતે બન્યો હતો અને જે રીતે ફરિયાદી ભરતભાઈના કહેવાથી પ્રથમ બાતમી રજૂઆતમાં નોંધવામાં આવ્યો હતો. તેમણે દરેક આરોપી પાસે રહેલા હથિયારો સાથે આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૯ ના નામ પણ આપ્યા. તેઓ પૂંજાભાઈની હત્યા તરફ દોરી ગયેલા કારણના સિદ્ધાંતને પણ સમર્થન આપે છે. જગમાલ છેંચા કોર્ટમાં આરોપીઓને ઓળખાવે છે.

૨૦. ભૂપતભાઈ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૮ ની આંક ૧૪૪ પર તપાસ કરવામાં આવી હતી જેઓ ફરિયાદીના ભાઈ છે અને બનાવના પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષી પણ છે અને ભરતભાઈ તથા જગમાલ છેંચાની જુબાનીઓને સમર્થન આપે છે. આ ત્રણેય સાક્ષીઓની જુબાનીઓ પરથી, જેઓ બનાવના પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષીઓ હતા અને જેમણે હાથમાં હથિયારો સાથે છ આરોપીઓમાંથી દરેકે ભજવેલી ભૂમિકાનું વર્ણન કર્યું હતું, તેમની જુબાનીઓ એવી હોવાનું કહી શકાય નહીં કે જેના પર વિશ્વાસ ન કરી શકાય. ગુનાના સ્થળે તેમની હાજરી કુદરતી હતી અને તેમણે સદર બનાવ જોયો હતો, તેથી, શંકા કરી શકાય નહીં. આ ત્રણેય સાક્ષીઓની જુબાનીઓના સુમેળભર્યા વાંચન પર, એવું કહી શકાય નહીં કે તેમની જુબાનીઓમાં ભૌતિક ચૂંક અથવા ફેરફારો અથવા વિરોધાભાષો છે જેથી વિશ્વસનીયતા પર શંકા કરી શકાય.

૨૧. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી એ.ડી.શાહે તબીબી પુરાવાઓ એટલે કે ડૉ. ટીના ગોહિલ કે જેમની ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૨ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી તેમની જુબાનીમાંથી વિસ્તૃત રીતે એ દલીલ કરવા માટે દર્શાવ્યું છે કે જુબાની પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે જે મળી આવ્યું હતું તે એ હતું કે મૃતકને આ નવા કાપાયેલા અને ફાટેલા ઘા પડ્યા હતા જે મુખ્યત્વે ડાબા પગ, જમણા પગ અને જમણા તથા ડાબા હાથ પર હતા. માથાના ડાબા ભાગે માત્ર એક કાપાયેલો અને ફાટેલો ઘા હતો. ઈજા નં. ૧ સિવાયની તમામ ઈજાઓ શરીરના બિન-સંવેદનશીલ ભાગો પર હતી જે સખત અને બુઝા પદાર્થથી થઈ હતી. શ્રી શાહના જણાવ્યા મુજબ, મેડિકલ ઓફિસરે પોતાની જુબાનીમાં સ્વીકાર્યું છે કે ઈજા નં. ૧ સિવાયની તમામ ઈજાઓ સામૂહિક રીતે મૃત્યુમાં પરિણમી શકે છે અથવા ન પણ પરિણમી શકે. તેમના જણાવ્યા મુજબ આરોપી નં. ૧, ૫, ૭ અને ૮ તીક્ષ્ણ કાપવાના હથિયારો સાથે રાખતા હતા. જ્યારે નં. ૪ અને ૬ લોખંડના પાઈપ સાથે રાખતા હતા.

૨૨. વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી એ.ડી.શાહ દ્વારા એ દલીલ કરવા માટે વિવિધ ચુકાદાઓ ટાંકવામાં આવ્યા છે કે ઈજાઓની પ્રકૃતિને જોતાં અને તેમણે ઉપયોગમાં લીધેલા હથિયારના સંદર્ભમાં ઈજાઓ સખત અને બુઝા પદાર્થથી થઈ હતી અને તીક્ષ્ણ કાપવાના હથિયારોથી થઈ ન હતી અને તે પણ શરીરના સંવેદનશીલ ભાગ પર ન હતી. થયેલી ઈજાઓ હથિયારોની તીક્ષ્ણ ધારથી થયેલી

ઈજાઓ ન હતી અને તેથી ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૩૦૨ હેઠળ સજા વાજબી ન હતી અને સજાને કલમ ૩૦૪ ભાગ II હેઠળની સજામાં બદલવી જોઈએ.

૨૩. આંક ૩૩ પર ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી ૨૨ ડૉ. ટીનાની જુબાની મારફતે રેકૉર્ડ પરના તબીબી પુરાવા દર્શાવે છે કે મૃત્યુનું કારણ ઇન્ટ્રાક્રેનિયલ હેમરેજ અને હાથ-પગના મલ્ટિપલ ફ્રેક્ચરના કારણે લાગેલો આઘાત (શોક) હતો. ઉત્તર-પરીક્ષણ અહેવાલની કલમ નં. ૧૭(૧) માં ઉલ્લેખિત ઇજા નં. ૧ સિવાય, બાકીની ઇજાઓ શરીરના સંવેદનશીલ ભાગો પર હતી. ડૉક્ટરની જુબાની મુજબ પણ આ ઇજાઓ પોતાની રીતે સામૂહિક રીતે મૃત્યુ નીપજાવી શકે છે અથવા ન પણ નીપજાવી શકે.

૨૪. તેથી પ્રશ્ન એ થશે કે, શું આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૯ તેમની સજાને કલમ ૩૦૪ ભાગ II હેઠળની સજામાં બદલાવવા માટે હકદાર છે.

૨૫. સદર બનાવના ત્રણ પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષીઓની જુબાની પરથી, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૯ ઘાતક હથિયારોથી સજ્જ હતા. આરોપી નં. ૧ અને ૯ ભાલો ધારણ કરી રહ્યા હતા, આરોપી નં. ૪ અને ૬ લોખંડના પાઈપ સાથે રાખી રહ્યા હતા, આરોપી નં. ૫ કુહાડી ધારણ કરી રહ્યા

હતા અને આરોપી નં. ૭ ગુમી સાથે રાખી રહ્યા હતા. ત્રણેય સાક્ષીઓની જુબાનીઓ દર્શાવે છે કે પૂંજાભાઈ પર બેફામ હુમલો કરવામાં આવી રહ્યો હતો. માત્ર ગુનાના સ્થળે પાંચ કરતાં વધુ આરોપીઓ હાજર હતા તે કારણોસર સદર અધિનિયમ ની કલમ ૧૪૯ ના જોગવાઈ હેઠળ તેમની સજાની જરૂર ન પાડી પડે. જોકે, તે તમામ એકસાથે હાજર હતા તે હકીકત અને તેથી એવું સલામત રીતે અનુમાન લગાવી શકાય કે કૃત્ય કરવા માટે સમાન ઈરાદો હતો, જોકે તેમ કરવાનો સમાન હેતુ ન હતો. આવી પરિસ્થિતિમાં રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના આધારે ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૩૪ ની જોગવાઈઓ આકર્ષિત થઈ શકે છે.

૨૬. ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૩૪, ૧૧૪ અને ૧૪૯ વાસ્તવિક ભાગીદારી અને ભાગીદારોની જવાબદારીના સંદર્ભમાં અલગ અલગ ટ્રાઈકોલોથી જોવામાં આવતી ફોજદારી જવાબદારી પૂરી પાડે છે જ્યારે પ્રશ્નવાળું કૃત્ય એક કરતાં વધુ વ્યક્તિઓ દ્વારા કરવામાં આવે છે.

૨૭. ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૧૪૯ અને કલમ ૩૪ ની જોગવાઈઓ વચ્ચે સ્પષ્ટ તફાવત છે. કલમ ૩૪ નો મુખ્ય ઘટક ગુનો કરવાનો સમાન ઈરાદો છે. આવી સ્થિતિમાં કલમ ૩૪ એવી જોગવાઈ કરે છે કે તેમાંથી દરેક વ્યક્તિ તે ગુના માટે એવી જ રીતે જવાબદાર રહેશે જાણે કે તે ગુનામાં પરિણમતા તમામ કૃત્યો એકલા તેના દ્વારા જ કરવામાં આવ્યા હોય. જ્યારે કલમ ૧૪૯ હેઠળના

ગુનામાં સમાન ઈરાદાનો કોઈ પ્રશ્ન નથી. જો સમાન હેતુ પાર પાડવામાં ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય, જોકે સમાન ઈરાદો ન હતો, તો અન્ય સભ્યોની ભાગીદારી ધ્યાને લીધા વિના દરેક વ્યક્તિ જવાબદાર રહેશે.

૨૮. કલમ ૧૪૯ અને કલમ ૩૪ બંને વ્યક્તિઓના જૂથ સાથે કામ કરે છે જેઓ ગુનો કરવામાં તોહમતદાર તરીકે શિક્ષાને પાત્ર બને છે. જો પુરાવા સમાન ઈરાદાને આગળ ધપાવવામાં ગુનો કર્યાનું બહાર લાવે તો કલમ ૩૪ હેઠળ સજા પાત્ર છે. કલમ ૩૪ થી વિપરીત કલમ ૧૪૯ સમાન હેતુની વાત કરે છે. કલમ ૧૪૯ પોતે એક રચનાત્મક ગુનો છે જ્યારે કલમ ૩૪ એ સબસ્ટેન્ટિવ પુરાવો છે અને કલમ ૩૦૨ જેવા અન્ય કલમો તેની સાથે ઉમેરવા પડે છે.

૨૯. હાલના કેસમાં, બનાવના સમયે અને સ્થળે આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૯ ની હાજરીનો ઇનકાર કરવામાં આવ્યો નથી. પૂંજાભાઈ પર બેફામ હુમલો કરવાના કૃત્યથી માથા પર ઘા વાગવાથી મૃત્યુ નીપજ્યું હતું. હાલના કેસમાં આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૯ ઘાતક હથિયારોથી સજ્જ હતા અને સદર અધિનિયમ ની કલમ ૩૪ હેઠળ પરિકલ્પિત કર્યા મુજબ સમાન ઈરાદો ધરાવતા હતા.

૩૦. તબીબી પુરાવા સાથે ત્રણ સાક્ષીઓની જુબાનીઓ પરથી ઈજાઓ છતાં એ રેકૉર્ડ પર છે કે ઈજા નં. ૧ સિવાયની ઈજાઓ શરીરના બિન-સંવેદનશીલ ભાગો પર થઈ હતી, એવું કહી શકાય નહીં કે આ કૃત્યો એવા જ્ઞાન સાથે કરવામાં આવ્યા ન હતા કે આપું કૃત્ય મૃત્યુ નીપજાવવાની શક્યતા ધરાવે છે અથવા એવી શારીરિક ઈજા નીપજાવે છે જે મૃત્યુ નીપજાવવાની શક્યતા ધરાવે છે. રેકૉર્ડ પરના પુરાવા સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે આરોપીઓ, જેઓ કુલ છ ની સંખ્યામાં હતા, હથિયારોથી સજ્જ હતા. મૃતક જમીન પર ઢળી પડ્યા હતા. તેમનો પુત્ર સલામતી માટે ભાગી ગયો હતો. તેથી આરોપીઓ પાસે શરીરના સંવેદનશીલ ભાગો પર વધુ ગંભીર ઘા મારવાની પૂરતી તકો હતી. તેમણે તેમ ન કર્યું તે હકીકત દર્શાવે છે કે તેમનો મૃત્યુ નીપજાવવાનો કોઈ ઈરાદો ન હતો. તેથી, અમે સંમત થઈ શકીએ નહીં કે આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૮ ને કલમ ૩૦૪ ભાગ II હેઠળનો લાભ આપવામાં આવે, જોકે, આરોપીઓને કલમ ૩૦૪ ભાગ I હેઠળનો લાભ આપવાની જરૂર છે.

૩૧. આરોપી નં. ૨, ૩ અને ૮ સામે કોઈ વિશ્વસનીય પુરાવા ન મળ્યા હોવાથી, ઉપર જણાવ્યા મુજબ તેઓને તોહમતમાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવ્યા છે, જે આપણી પાસે આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૮ ને બાકી રાખે છે.

૩૨. આ આરોપીઓ સામેનું તોહમત ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૩૦૨ અને કલમ ૧૪૩, ૧૪૭, ૧૪૮ અને ૧૪૯ હેઠળના ગુનાઓ કર્યાનું છે.

૩૩. બનાવના પ્રત્યક્ષદર્શી સાક્ષીઓ એટલે કે ફરિયાદી ભરતભાઈ, મૃતકના પુત્ર જગમલ છેયા અને ભૂપતભાઈની જુબાનીઓ પરથી રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓ, બનાવના સમયે અને સ્થળે તમામ આરોપીઓ/અપીલકર્તાઓ નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૮ ની હાજરી પ્રસ્થાપિત કરે છે. જે રીતે તમામ આરોપીઓ સજ્જ હતા તેના પરથી સ્પષ્ટ થાય છે તેમ આ કૃત્ય સમાન ઈરાદાથી કરવામાં આવ્યું હતું. એવા જ્ઞાન સાથે આવી ઈજાઓ પહોંચાડવા માટે સમાન ઈરાદાને આગળ ધપાવવામાં મૃતક પર હુમલો કરવામાં તમામની સક્રિય ભાગીદારી હતી કે આવી ઈજાઓ મૃત્યુ નીપજાવી શકે છે. તેથી પૂર્વકત આરોપીઓ જેમના સામે તોહમત મૂકવામાં આવ્યા હતા અને શિક્ષા કરવામાં આવી હતી તેમાંથી ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૩૪ સાથે વાંચતા કલમ ૩૦૪ ભાગ I હેઠળ તેમની સજા બદલાવવા માટે હકદાર છે.

૩૪. પરિણામે, ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૨૯૬/૨૦૧૩ મંજૂર કરવામાં આવે છે. ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૫૦૯/૨૦૧૩ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે. સેશન્સ કેસ નં. ૫૭/૨૦૦૯ માં ૫ મા (એડ-હોક) એડિશનલ સેશન્સ જજ, જૂનાગઢ દ્વારા

પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૯.૦૧.૨૦૧૩ નો વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને સજાનો હુકમ નીચે મુજબ સુધારેલ છે:

૩૫. ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૫૦૯/૨૦૧૩ ના અપીલકર્તા નં. ૨ અને ૩ અને ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૨૯૬/૨૦૧૩ ના એકમાત્ર અપીલકર્તાને તોહમતમાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવે છે. તદનુસાર હુકમ કરવામાં આવે છે. તેમણે જમા કરાવેલ દંડ, જો કોઈ હોય તો, યોગ્ય ચકાસણી પછી તેમને પરત કરવાનો રહેશે.

૩૬. ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૫૦૯/૨૦૧૩ માં આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૮ એટલે કે અપીલકર્તા નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૮ ની આઈપીસી ની કલમ ૧૪૩, ૧૪૭, ૧૪૮, ૧૪૯ સાથે વાંચતા કલમ ૩૦૨ હેઠળની સજાને આઈપીસી ની કલમ ૩૪ સાથે વાંચતા કલમ ૩૦૪ ભાગ-૧ હેઠળની સજામાં બદલવામાં આવે છે. તદનુસાર, આરોપી નં. ૧, ૪, ૫, ૬, ૭ અને ૮ ને ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૩૪ સાથે વાંચતા કલમ ૩૦૪ (ભાગ ૧) હેઠળ ૧૦ વર્ષ માટે સખત કેદની સજા અને રૂ. ૧૦૦૦/- નો દંડ, દંડ ન ભરે તો એક વર્ષ માટે સાદી કેદની સજા ભોગવવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

૩૭. ધ ઈન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૧૪૯ સાથે વાંચતા કલમ ૫૦૪ તેમજ બી.પી. એક્ટ ની કલમ ૧૩૫ હેઠળ અપીલકર્તાઓનો નિર્દોષ છુટકારો બહાલ રાખવામાં આવે છે.

૩૮. ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, ૨૦૧૬ ની ક્રિમિનલ મિસલેનિયસ એપ્લિકેશન ૧૮૪૯૮ હયાત રહેતી નથી અને તદનુસાર નિકાલ કરવામાં આવે છે.

આર અને પી સંબંધિત ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલવામાં આવે.

(અકીલ કુરેશી, ન્યાયમૂર્તી)

(બરિન વૈષ્ણવ, ન્યાયમૂર્તી)

જ્યોતિ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.